

Γ5α/Γ.Π.οικ.27884/2025 ΦΕΚ 3627 Β/11-7-2025

Κριτήρια αξιολόγησης Εκπαιδευτικών Κέντρων για άσκηση ιατρών στην Ιατρική Ειδικότητα της Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του ν. 1278/1982 «Για σύσταση Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας» (Α' 105),

β. της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 1397/1983 «Εθνικό σύστημα υγείας» (Α' 143),

γ. της παρ. 5Α του άρθρου 21 του ν. 3580/2007 «Προμήθειες Φορέων εποπτευομένων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και άλλες διατάξεις» (Α' 134),

δ. του άρθρου 6 του ν.δ. 3366/1955 «Περί ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος και ιατρικών ειδικοτήτων και άλλων τινών διατάξεων» (Α' 258),

ε. του άρθρου 16 του ν. 4999/2022 «Δευτεροβάθμια περίθαλψη, ιατρική εκπαίδευση, μισθολογικές ρυθμίσεις για ιατρούς και οδοντιάτρους του Εθνικού Συστήματος Υγείας και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας» (Α' 225),

στ. του π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (Α' 148),

ζ. του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131),

η. του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

2. Την υπ' αρ. 37310/09-07-2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Υγείας, Μάριο Θεμιστοκλέους» (Β' 4435).

3. Την υπό στοιχεία Γ5α/Γ.Π.οικ.64843/29-08-2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας «Σύσταση, μετονομασία ιατρικών ειδικοτήτων, καθορισμός χρόνου και περιεχομένου άσκησης για την απόκτηση τίτλου ειδικότητας» (Β' 4138).

4. Την υπό στοιχεία Γ4δ/Γ.Π.οικ.37686/11-07-2024 απόφαση «Καθορισμός της διαδικασίας τοποθέτησης ιατρών στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα προς απόκτηση ειδικότητας» (Β' 4576).

5. Την υπό στοιχεία Γ5α/Γ.Π.οικ.49507/01-07-2019 απόφαση «Εκπαίδευση στην Ιατρική Ειδικότητα της Φυσικής και Ιατρικής Αποκατάστασης» (Β' 2836).

6. Την υπ' αρ. 429/31-03-2025 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΚΕ.Σ.Υ. «Κριτήρια αξιολόγησης Εκπαιδευτικών Κέντρων για άσκηση των ιατρών στην ειδικότητα της Φυσικής και Ιατρικής Αποκατάστασης», όπως έγινε δεκτή από τον Υφυπουργό Υγείας.

7. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Β2α, Β1α/οικ.27217/ 19-06-2025 εισήγηση της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ ΕΕ) δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143) του Αναπληρωτή Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας.

8. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ ΜΙΤΟΣ, αποφασίζουμε:

Τον καθορισμό κριτηρίων αξιολόγησης των Εκπαιδευτικών κέντρων για την άσκηση των ειδικευόμενων ιατρών στην ειδικότητα της Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης. Η αξιολόγηση των κριτηρίων πραγματοποιείται για την αναγνώριση ενός Εκπαιδευτικού Κέντρου και για την επαναξιολόγησή του ανά 5 έτη για τη συνέχιση της λειτουργίας του.

Α. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

Το εκπαιδευτικό κέντρο πρέπει να λειτουργεί σε Νοσοκομείο ή ομάδα Νοσοκομείων, που διαθέτει ή υποστηρίζεται από:

1. Αναπτυγμένες κλινικές σύμφωνα με τον οργανισμό του Νοσοκομείου, τουλάχιστον Παθολογική, Νευρολογική, Ορθοπαιδική, Νευροχειρουργική, ΜΕΘ, ΩΡΛ, Γαστρεντερολογική, Ουρολογική, Πλαστική Χειρουργική, Χειρουργική, Καρδιολογική κλινική.
2. Ακτινολογικό εργαστήριο με Τμήμα υπερήχων, αξονικής και μαγνητικής τομογραφίας, και οστικής πυκνομετρίας.
3. Εργαστήριο Βιοπαθολογίας.
4. Αίθουσα με οπτικοακουστικά μέσα διδασκαλίας.

Δυνητικά αξιολογείται η ύπαρξη:

1. Ερευνητικού Κέντρου.
2. Ειδικών διεπιστημονικών μονάδων ΜΑΦ-ΑΕΕ.
3. Άλλων διεπιστημονικών μονάδων (π.χ. γηριατρικών ασθενών, ασθενών με ευπάθεια, παιδιατρικών ασθενών, ασθενών με βλάβη νωτιαίου μυελού, κ.ά.).

Β. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Το Εκπαιδευτικό Κέντρο πρέπει να διαθέτει:

1. Τακτικά Εξωτερικά ιατρεία.
2. Γραφεία ιατρών (επιμελητών/μελών ΔΕΠ/ειδικευομένων) με πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.
3. Αίθουσα με οπτικοακουστικά μέσα διδασκαλίας και ανάλογο εκπαιδευτικό υλικό.

4. Πρόσβαση σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων (π.χ. ιατρικά περιοδικά, υρΤουαίθ κ.λπ.).

5. Αρχείο πεπραγμένων.

6. Ηλεκτρομυογράφο.

7. Διαγνωστικό υπερηχογράφο (μυοσκελετικού).

Δύναται επίσης να αξιολογείται η ύπαρξη:

1. Ειδικού ιατρείου σπαστικότητας.

2. Ειδικού ιατρείου αλγαισθητικού και νευροπαθητικού πόνου.

3. Ειδικών ιατρείων γηριατρικών ασθενών.

4. Ιατρείου μακροχρόνιας παρακολούθησης ατόμων με τραυματικές και μη-τραυματικές βλάβες νωτιαίου μυελού.

5. Ιατρείου μακροχρόνιας παρακολούθησης ατόμων με τραυματικές και μη-τραυματικές βλάβες εγκεφάλου.

6. Ιατρείου νευρογενών ορθο-κυστικών διαταραχών.

7. Ιατρείου ανάλυσης κίνησης-βάδισης.

8. Ιατρείου επανεκπαίδευσης μυών πυελικού εδάφους.

9. Υπηρεσιών τηλε-συμβουλευτικής και τηλε-αποκατάστασης στο πλαίσιο χρόνιας παρακολούθησης.

10. Διεπιστημονικού ιατρείου αντιμετώπισης χρόνιου πόνου.

11. Άλλων ειδικών διεπιστημονικών ιατρείων.

12. Άλλων ειδικών ιατρείων.

Γ. ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ (σε ετήσια βάση)

1. Κίνηση εισαγωγών στην κλινική.

2. Κίνηση εξωτερικών ασθενών τακτικών ιατρείων.

3. Αριθμός αιτημάτων συμβουλευτικής ασθενών που νοσηλεύονται σε άλλα Τμήματα του νοσοκομείου (τμήματα Παθολογικά, Νευρολογικά, Νευροχειρουργικά, Ορθοπαιδικά, Αγγειοχειρουργικά, κ.λπ.) και χρήζουν τακτικής παρακολούθησης από ιατρό Φ.Ι.Απ.

4. Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε σεμινάρια και διοργάνωση σεμιναρίων ή επιστημονικών εκδηλώσεων από τους υποψήφιους εκπαιδευτές και τους εκπαιδευόμενους.

Δ. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

1. Αναλογία ειδικευομένων ιατρών προς νοσηλεύομενους ασθενείς (κλίνες): 1 ειδικευόμενος/2 κλίνες σε γενικά νοσοκομεία και 1 ειδικευόμενος/4 κλίνες σε τμήματα Φ.Ι.Απ εκτός γενικών νοσοκομείων, για όλες τις εκπαιδευτικές μονάδες.
2. Αναλογία ιατρών προς ασθενείς συμβουλευτικής σε άλλα τμήματα του νοσοκομείου (ημερήσια): 1 ειδικός και 1 ειδικευόμενος/3 ασθενείς.
3. Αναλογία ιατρών προς ασθενείς εξωτερικού ιατρείου (ημερήσια): 2 ειδικοί και 2 ειδικευόμενοι/10 ασθενείς/ μέσος χρόνος εξέτασης ασθενή 30 λεπτά.
4. Αναλογία εκπαιδευτών προς εκπαιδευόμενους: 1 εκπαιδευτής/2 ειδικευόμενους.
5. Υπεύθυνος του Εκπαιδευτικού Κέντρου ορίζεται ο Διευθυντής του Τμήματος ή ο υπεύθυνος της σχετικής Μονάδας Τμήματος/Κλινικής, με τουλάχιστον 5ετή κλινική εμπειρία μετά την απόκτηση τίτλου.
6. Το Εκπαιδευτικό Κέντρο που χορηγεί πλήρη ειδικότητα πρέπει να διαθέτει συμπεριλαμβανομένου και του Υπευθύνου, κατ' ελάχιστον 4 εκπαιδευτές σε οργανικές θέσεις. Οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι κάτοχοι τίτλου ειδικότητας, με τουλάχιστον 3ετή κλινική εμπειρία μετά την ειδικότητα, να συμμετέχουν σε εθνικά ή διεθνή συνέδρια και να επιδεικνύουν έντονη επιστημονική δραστηριότητα. Όπως ιδιαίτερος αξιολογείται πιστοποίησή τους ως εκπαιδευτές με παρακολούθηση σεμιναρίου εκπαίδευσης εκπαιδευτών. Επίσης, υποχρεούνται να παρέχουν κλινική και θεωρητική εκπαίδευση στο πλαίσιο του κανονικού ωραρίου στους εκπαιδευόμενους.

Ε. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1. Το Εκπαιδευτικό Κέντρο καταρτίζει συγκεκριμένο ετήσιο πρόγραμμα μαθημάτων και επιστημονικών εκδηλώσεων.
2. Έχει την ευθύνη της συμμετοχής σε σεμινάρια καθώς και της διοργάνωσης σεμιναρίων, της ανάπτυξης ερευνητικού έργου και της ανακοίνωσης και δημοσίευσης εργασιών, που προκύπτουν από την κλινική και ερευνητική της δραστηριότητα.
3. Καθημερινή επίσκεψη υπό την επίβλεψη του Διευθυντή της Κλινικής ή του Αναπληρωτή του, συζητήσεις περιστατικών και βιβλιογραφική ενημέρωση πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνονται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.
4. Συμμετοχή στην τακτική διεπιστημονική συνεδρίαση της πολύ-επιστημονικής ομάδας αποκατάστασης υπό τον συντονισμό του Διευθυντή της Κλινικής ή του Αναπληρωτή του. Καθορισμός στόχων του προγράμματος αποκατάστασης στη συγκεκριμένη φάση νοσηλείας κάθε ασθενούς και αξιολόγηση της λειτουργικής κατάστασης αυτού.
5. Όσον αφορά στις ώρες διδασκαλίας, προτείνεται να είναι τουλάχιστον διάρκειας δύο ωρών σε εβδομαδιαία βάση.
6. Η θεωρητική διδασκαλία πρέπει να διενεργείται σε προκαθορισμένο τόπο και χρόνο και από συγκεκριμένη ομάδα ομιλητών-εκπαιδευτών.

ΣΤ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

1. Η παρακολούθηση και η συμμετοχή σε εκπαιδευτικά σεμινάρια και συνέδρια, που διοργανώνονται στο εσωτερικό και το εξωτερικό από αναγνωρισμένα Εκπαιδευτικά Κέντρα ή επιστημονικούς φορείς αποτελούν σημαντικό κριτήριο για την αξιολόγηση των ειδικευομένων.
2. Επίσης σημαντικό κριτήριο αποτελεί η συμμετοχή τους σε επιστημονικές εργασίες και ανακοινώσεις σε συνέδρια, ιδιαίτερα δε οι δημοσιεύσεις σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά.
3. Το Εκπαιδευτικό κέντρο υποχρεούται να διοργανώνει, με προειδοποίηση, ενδοκλινικές γραπτές εξετάσεις, σε ετήσια βάση, σε προκαθορισμένες ενότητες της διδακτέας ύλης, έτσι ώστε να διαμορφώνεται πληρέστερα η εκτίμηση της προόδου κάθε ειδικευομένου και να διατηρείται σε υψηλά επίπεδα το ενδιαφέρον των εκπαιδευομένων για την γνώση κάθε αντικειμένου. Η επίδοση κάθε ειδικευομένου καταχωρείται στο βιβλιάριο εκπαίδευσης και λαμβάνεται υπόψη στις τελικές εξετάσεις για την απόκτηση του τίτλου ειδικότητας.
4. Η επίδοση των ειδικευομένων του Εκπαιδευτικού Κέντρου στις εξετάσεις για την απόκτηση του τίτλου της ειδικότητας αποτελεί κριτήριο για την ικανότητα και επάρκεια των εκπαιδευτών και την αποδοτικότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος που καταρτίζει το εκπαιδευτικό κέντρο στο σύνολό του και λαμβάνεται υπόψη στην επαναξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Κέντρου.

Ζ. ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

1. Το Εκπαιδευτικό Κέντρο πλήρους ειδικότητας πρέπει να παρακολουθεί περιστατικά από όλο το φάσμα του αντικειμένου της ειδικότητας και να εκτελεί το σύνολο των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στο γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητας.
2. Εάν ένα τμήμα ή κλινική δεν καλύπτει τις προϋποθέσεις χορήγησης πλήρους ειδικότητας, θα χορηγεί περιορισμένο χρόνο ειδικότητας από 24 μέχρι 30 μήνες με την προϋπόθεση ότι σε αυτά τα τμήματα θα ξεκινά η ειδικότητα με τα 3 υποχρεωτικά εξάμηνα (rotation) σε Παθολογία, Νευρολογία και Ορθοπαιδική (επομένως η κύρια ειδικότητα θα περιορίζεται σε 6 έως 12 μήνες στα τμήματα αυτά) και οι ειδικευόμενοι θα συνεχίζουν την ειδικότητά τους σε κέντρο πλήρους ειδικότητας για το υπόλοιπο κύριο μέρος της ειδικότητας για 3 έως 2,5 χρόνια.
3. Επιπλέον, Τμήματα/Κλινικές που δεν πληρούν κάποιες από τις προϋποθέσεις μπορούν να συνεργαστούν με Τμήματα της ίδιας ή όμορης Υγειονομικής Περιφέρειας για τη δημιουργία Εκπαιδευτικού Κέντρου πλήρους ειδικότητας, με στόχο την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού αντικειμένου και την συμπλήρωση του Βιβλιαρίου Εκπαίδευσης στην ειδικότητα. Η μετακίνηση των ειδικευομένων θα προγραμματίζεται από τον Υπεύθυνο του Εκπαιδευτικού Κέντρου, όπως ορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις.

Όσον αφορά στην υποβολή αιτημάτων αναγνώρισης Εκπαιδευτικών Κέντρων Νοσοκομείων απαιτείται η εισήγηση του Επιστημονικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου, απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου και έγκριση της αρμόδιας Διοίκησης Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υπε).

Για τις Ομάδες Νοσοκομείων απαιτείται εισήγηση των Επιστημονικών Συμβουλίων των διασυνδεδεμένων επιστημονικά Νοσοκομείων, αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των εν λόγω διασυνδεδεμένων επιστημονικά Νοσοκομείων, καθώς και έγκριση της/των αρμόδιων Διοικήσεων των Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υπε).

Τα αιτήματα των Στρατιωτικών Νοσοκομείων υποβάλλονται από τα αντίστοιχα αρμόδια όργανα και συνοδεύονται από έγκριση του αντίστοιχου Γενικού Επιτελείου.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 23 Ιουνίου 2025